

Pest Megyei Munkaügyi Bíróság

1.M.1000/2002/10. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság *a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság* (1139 Budapest, Teve u. 4-6.) *felperesnek* – a Független Rendőr Szakszervezet Központi Koordinációs Iroda Jogsegélyszolgálatára (1388 Budapest, Pf.: 52.; ügyintéző: dr. Csányi Éva jogtanácsos) által képviselt – *K.K. alperes ellen jogalap nélküli ítélet visszafizetése iránt* indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 (tizenöt) napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságon 3 (három) példányban kell benyújtani a Pest Megyei Bíróságnak címezve.

A felek közösen kérhetik, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték megfizetésére vonatkozik, vagy csak a teljesítési határidővel kapcsolatban, illetve a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul – és a felek tárgyalás tartását nem kérték – a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el.

I n d o k o l á s :

A bíróság a tárgyalás anyag alapján az alábbi tényállást állapította meg:

Az alperes a felperes hivatásos állományának tagja, a D-i Rendőrkapitányságon teljesít szolgálatot.

A felperesnél a 2001. december havi illetmény számfejtésnél programhiba történt, amelynek következtében 2001. december 28. napján tévesen a tényleges illetményénél 110.675,- forinttal többet utaltak át az alperes bankszámlájára.

Az alperes 2001. december 27. napján pénzt vett fel egy bank-automatából és ekkor észlelte, hogy jóval több pénz van a számláján a szokásosnál. Az alperes röviddel ezután – a 2001. december 27. és december 31. közötti időszakban – felkereste a szolgálati helyén dolgozó gazdasági előadót, és az iránt érdeklődött, hogy mi az oka a szokásost lényegesen meghaladó összegű illetmény-átutalásnak. A gazdasági előadó ekkor telefonon felhívta a felperes Gazdasági Osztályát, ahol a bércsoport vezetőjétől azt a felvilágosítást kapta, hogy az alperes részére a tárgyévben tőle tévesen levont nyugdíj- és társadalombiztosítási járulékot utalták vissza, ezért az átutalás jogszerű volt. A gazdasági előadó közölte az alperessel a hallottakat, majd az alperes kérdésre azt is közölte, hogy a pénzt elköltheti.

A felperes a részére átutalt többlet-összeget elköltötte.

Az alperes a 2001. évre vonatkozóan önadózó volt. A szolgálati helyén 2002. január 20. napján vette át az adóbevallás elkészítéséhez szükséges elszámolást, amelyet átadott a bevallás elkészítésével általa megbízott könyvelőnek. Az elszámolás tartalmazta és mint munkabért tüntette fel a 2001. december 28. napján átutalt többlet-összeget. A könyvelő azzal adta át az elkészített bevallást az alperesnek, hogy probléma van a magán-nyugdíjpénztári befizetésével, és ennek okát tisztázni kell a munkáltatóval.

Az alperes február 19. és február 26. közötti időszakban ismét felkereste a szolgálati helyén a gazdasági előadót a könyvelő által jelzett probléma tisztázása végett. Az előadó telefonon fordult tájékoztatásért a felperes gazdasági osztályához, majd közölte az alperessel, hogy azt a felvilágosítást kapta, hogy a decemberi többlet-átutalás tévedésből történt és azt az alperesnek valószínűleg vissza kell fizetnie. Másnap – 2002. február 26. napján – az előadó hivatali ügyintézés végett a felperes budapesti székhelyén, annak gazdasági osztályán járt és személyesen hozta vissza a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Gazdasági Szerve Közgazdasági Osztályának 666-433/2002. számú levelét, melyet az alperes február 27. napján vett át.

A felperes levelében tájékoztatta az alperest, hogy a többlet összeget tévedésből utaltak át a számlájára, ezért azt a felperes tíz havi egyenlő összegben az illetményéből levonja.

Az alperes előtt levélben fejezte ki egyet nem értését a felperessel, majd az elutasító választ követően (2002. március 23. napján kelt) panasszal fordult a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjéhez azt sérelmezve, hogy a felperes jogtalanul intézkedett a 2001. december 28-i átutalás részletekben történő levonása iránt.

A felperes ekkor már 18.445,- forintot levont az alperes illetményéből.

A Pest Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője 2002. április 15. napján kelt 25/2002. számú határozatában az alperes panaszának részben helyt adott, megállapította, hogy a fizetési felszólítás hatvan napon túl került kézbesítésre az alperes részére, továbbá megállapította a felperes követelésének jogosságát. Indokolásában arra hivatkozott, hogy az alperes jogalap nélkül vette fel a tévesen átutalt összeget, rosszhiszeműen járt el akkor, amikor a visszafizetést megtagadta annak ellenére, hogy a felperes tévedését már a fizetési felszólítás kézhez vételét megelőzően felismerte.

Az alperes nem élt jogorvoslattal a határozat ellen.

A felperes keresettel fordult a bírósághoz, melyben az alperest 92.230,- forint jogalap nélkül kifizetett illetmény és ezen összeg után 2001. december 28. napjától a kifizetés napjáig járó 11 %-os kamat megfizetésére kérte kötelezni.

A felperes elismerte, hogy a törvényes határidőn, azaz hatvan napon túl kézbesítette az írásbeli fizetési felszólítást az alperes részére, de szóbeli tájékoztatás alapján már e határidőn belül az alperes tudomására jutott, hogy a részére tévesen átutalt illetmény-összeget vissza kell fizetnie. A felperesi álláspont szerint az alperes rosszhiszeműsége nem is lehet jogvita tárgya, hiszen a panaszt elbíráló határozat megállapította az alperes rosszhiszeműségét, aki ez ellen nem élt jogorvoslattal.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy ő minden tőle elvárhatót megtett a helyzet tisztázása érdekében, evégett késlekedés nélkül az illetékes személyhez fordult, akitől azt a felvilágosítást kapta, hogy a pénzt elköltheti, mert az átutalás jogszerű volt. Másodízben is az alperes kezdeményezte a helyzet tisztázását. Alperesi álláspont szerint nem bizonyítja rosszhiszeműségét az a körülmény, hogy nem támadta meg a panasz folytán hozott határozatot, mert kizárólag a jogellenes illetménylevonás megszüntetése végett élt panasszal, és e vonatkozásban számára kedvező döntés született, amelyben az alperes meg is nyugodott.

A felperes keresete az alábbiak miatt nem megalapozott:

A bíróság tanúként hallgatta meg P.F.Lnét, a D-i Rendőrkapitányság gazdasági előadóját és Cs.J-t, aki

hasonló probléma miatt az alperessel együtt kereste fel első alkalommal a gazdasági előadót és az előadó által folytatott telefonos beszélgetésnek is tanúja volt.

A felperesi előadó és azt alátámasztó tanúvallomások alapján a bíróság megállapította, hogy az alperes késedelem nélkül az illetékes személyhez fordult annak tisztázása végett, hogy mi volt az oka a szokásost lényegesen meghaladó illetmény-átutalásnak, és ezen alperesi kezdeményezés nyomán – ugyanezen alkalommal – a felperes is tudomást szerzett a többlet-átutalásról, továbbá, hogy éppen a felperes illetékes szerve tájékoztatta az alperest az átutalás jogszerűségéről. Tényként állapította meg a bíróság, hogy másodízben is az alperes kezdeményezésére vizsgálta a felperes az átutalás jogszerűségét.

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 106. § (3) bekezdése szerint a jogalap nélkül kifizetett illetmény 60 napon belül írásbeli felszólítással visszakövetelhető a hivatásos állomány tagjától. Az általános elévülési időn belül visszakövetelhető a jogalap nélkül felvett illetmény, ha annak jogtalanságáról a hivatásos állomány tagja tudott, vagy tudnia kellett volna.

A szolgálati viszony jellegéről a Hszt. 3. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a szolgálati viszony az állam és a hivatásos állomány tagja között létrejött különleges közzolgálati jogviszony, amelyben mindkét felet a sajátos szolgálati körülményeknek megfelelő, e törvényben és más jogszabályokban meghatározott kötelezettségek terhelik és jogosultságok illetik meg. A Hszt. 5. § (1) bekezdése szerint a szolgálati viszonytal kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket a rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni, illetve teljesíteni.

A bíróság álláspontja szerint az alperes az adott helyzetben tőle elvárható magatartást tanúsított, amikor a szolgálati helyén működő gazdasági előadónál kezdeményezte a helyzet tisztázását. Nem felróható az alperesnek, hogy az átutalás jogszerűségéről kapott szóbeli tájékoztatást követően, ebben megnyugodva a részére átutalt összeget felélte, miként az sem, hogy a panaszát elbíráló és részére kedvező rendelkezést tartalmazó alperesi határozat ellen – annak indokolásában foglalt megállapítás miatt – nem élt fellebbezéssel.

A Hszt. hivatkozott rendelkezésében foglalt (60 napos) anyagi jogi⁸ határidő kikötésével a jogalkotó szándéka nyilvánvalóan az volt, hogy a fegyveres szerv azon jogát, hogy a jogalap nélkül kifizetett illetményt visszakövetelheti, olyan időbeli korlátok között gyakorolja, amely megfelel a Hszt. hivatkozott szakaszában kimondott rendeltetésszerű joggyakorlás elvének, és a visszafizetésben álló kötelezettség teljesítése az idő múlásával ne jelentsen méltánytalan nehézséget a hivatásos állomány egyébként jóhiszeműen eljáró tagja számára.

E határidő megtartása a felperes érdekében állt, elmulasztása a már hivatkozott törvényi elvek értelmében az alperes terhére esett. Az alperes kezdeményezése folytán a felperesnek módja és lehetősége is volt, hogy a jogalap nélkül felvett illetmény visszafizetése iránti igényét a törvény erejénél fogva, írásbeli felszólítással érvényesítse. Az a körülmény, hogy a felperes saját hibájából az igényérvényesítés e módját elmulasztotta, az egyébként elvárható magatartást tanúsító alperes terhére nem róható, hanem a felperes

terhére esik annyiban, hogy neki kell bizonyítania az alperes rosszhiszeműségét. Mivel ezt a felperes a perben nem tudta bizonyítani, ezért a bíróság a keresetét elutasította.

Budapest, 2003. március 4.

Gúthy Csaba sk.

ülnök

Bartos János sk.

ülnök

dr. Székely Katalin sk.

a tanács elnöke

PEST MEGYEI BÍRÓSÁG

mint másodfokú bíróság

8.Mf.21.451/2003/4.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Pest Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a **Pest Megyei Rendőr-főkapitányság** (1139 Budapest, Teve u. 4-6.) **felperesnek** – a Független Rendőr Szakszervezet Központi Koordinációs Iroda Jogsegélyszolgálat (1388 Budapest, Pf.: 52., ügyintéző dr. Csányi Éva jogtanácsos) által képviselt **K. K. alperes ellen jogalap nélküli írlmetény visszafizetése iránt indított perében** a Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 2003. március 4. napján kelt 1.M.1000/2002/10. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A megyei bíróság az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A munkaügyi bíróság a felperes 92.230,- forint jogalap nélkül felvett illetmény visszafizetése iránti keresetét elutasította. Ítéleti döntését azzal indokolta, hogy az alperes a tőle elvárható magatartást tanúsította, amikor az átutalás jogszerűségéről kapott felperesi tájékoztatás után ebbe belenyugodva a részére átutalt összeget felélte. Akkor is, amikor a szolgálati panaszának helyt adó alperesi határozat ellen, annak indokolásában rögzített azon megállapítás ellen, hogy az összeget jogalap nélkül vette fel, nem élt jogorvoslattal. A felperes 60 napon belül nem követelte vissza írásbeli felszólítással a peresített összeget, bár erre az alperes kezdeményezése folytán lehetősége lett volna. A felperest terhelte tehát az alperes rosszhiszeműségének bizonyítása, amely nem vezetett sikerre.

Az ítélet ellen annak megváltoztatása iránt a felperes élt fellebbezéssel. Álláspontja szerint a kifizetés jogalap nélkülségére 60 napon belül fény derült és ezt a 60 nap lejárta előtt az alperes tudomására hozták. Mivel erről tudott és ezt nem is vitatta keresetének elutasítása nem volt jogszerű.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a munkaügyi bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

A munkaügyi bíróság helyesen megállapított tényállásból helytálló jogi következtetésre jutott. Az alperes tudomás szerzésének a többlet kifizetés jogtalanságáról a kifizetés első észlelésekor kell fennállnia. Ez az adott esetben nem állt fenn, sőt a későbbiekben is a gazdasági előadó és a könyvelője is úgy tájékoztatták az alperest, hogy a kifizetés jogszerű. A felperes illetékesei is csak később szereztek tudomást a kifizetés jogtalanságáról, azonban ennek akkor sincs jelentősége, ha az alperes első észlelésétől számított 60 napon belül (írásban, szóban) erről tájékoztatták. A 60 napos határidőnek nem az alperes tudomásszerzésére van kihatása, hanem a felperes intézkedésére, 60 napon belül írásbeli felszólítást ad ki, 60 nap elteltével keresettel fordul a bírósághoz. Az utóbbi esetben már nem csak a jogalap nélkülséget kell a munkáltatónak bizonyítania, hanem azt is, hogy a munkavállaló a felvételtől tudott, vagy tudnia kellett a

kifizetés jogtalanságáról.

A kifejtettekre tekintettel a megyei bíróság a munkaügyi bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezési eljárás illetékét a felperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli [6/2986. (VI.26. IM rendelet 14. §].

Budapest, 2003. június 25.

dr. Benkő Ottó sk.

megyei bírósági tanácselnök

a tanács elnöke

dr. Somné dr. Billege Margit sk.

megyei bírósági bíró, előadó

Mogony Józsefné dr. sk.

megyei bírósági bíró, szavazó

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG

mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.10.748/2003/2. szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a *Pest Megyei rendőr-főkapitányság* (1139 Budapest, Teve u. 4-6.) *felperesnek* a Független Rendőr Szakszervezet Központi Koordinációs Iroda Jogsegélyszolgálat (1138 Budapest, Pf.: 52., ügyintéző: Dr. Csányi Éva jogtanácsos) által képviselt *K. K. alperes ellen jogalap nélkül felvett írlmetény visszakövetelése iránt* a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságon 1.M.1000/2002. szám alatt megindított és a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.21.451/2003/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem előzetes vizsgálata alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet elutasítja.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A munkaügyi bíróság elutasította a felperes keresetét, amelyben az alperesnek 92.230 forint jogalap nélkül felvett írlmetény visszafizetésére való kötelezését kérte. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ítélet ellen a felperes a Pp. 270. §-ának ba) pontjára hivatkozással felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő azzal az indokolással, hogy mindkét ítélet jogszabálysértő, mert az eljáró bíróságok a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 1996. XLIII. törvény (Hszt.) 106. §-át tévesen értelmezték.

A Pp. 270. § (2) bekezdés b) ba) pontja szerint a felülvizsgálati kérelem akkor terjeszthető elő, ha a felülvizsgálni kért határozat az ügy érdemi vizsgálatára kihatóan jogszabálysértő és felülvizsgálata a joggyakorlat egysége, továbbfejlesztése érdekében szükséges, mivel a határozattal kapcsolatban elvi jelentőségű jogkérdés merült fel és a Legfelsőbb Bíróság a jogsértést illetően – a Legfelsőbb Bíróság határozatainak hivatalos gyűjteményében közzétett módon – még nem hozott döntést.

Ezen együttes feltételek fennállásának vizsgálata során a Legfelsőbb Bíróság a következőket állapította meg:

A felperes – az általa nem vitatott tényállás szerint – a kifizetéstől számított 60 napon belül az alperestől a jogalap nélkül felvett ítélettel szemben írásbeli felszólítással nem követelte vissza. Az általános elévülési időn belül a jogalap nélkül felvett ítélettel szembeni visszakövetelésének az a törvényi feltétele, hogy a kifizetés jogtalanságáról a hivatásos állomány tagja tudott, vagy tudnia kellett volna [Hszt. 106. § (3) bekezdése]. A felperes állításával szemben helytálló a másodfokú bíróság jogértelmezése, miszerint a hivatásos állomány tagjának a kifizetés jogtalanságáról az ítélet felvételkor kell tudnia ahhoz, hogy tőle a felvett ítélettel szemben a fegyveres szerv az általános elévülési időn belül követelhesse vissza.

A fentiekre figyelemmel a felülvizsgálattal támadott határozat az ügy érdemi elbírálására kihatóan nem jogszabálysértő, a tévesen kifizetett ítélettel szembeni visszakövetelésével kapcsolatos joggyakorlat egységes, ezért a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 273. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet az elrendelés törvényi feltételeinek hiánya miatt elutasította.

Az Itv. 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárás illetékmentes.

A végzés elleni további jogorvoslat lehetőségét a Pp. 273. §-ának (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2003. november 12.

Dr. Földényi Gyuláné sk.

bíró